

Kopieringsavtale for advokatvirksomheter

Mønsteravtale fremforhandlet av Advokatforeningen og Kopinor høsten 2017.

Avtale

om kopiering av opphavsrettslig beskyttet materiale i advokatvirksomheter (heretter kalt avtalen)

mellom

Lisenstaker

(som angitt i avtalebekreftelsen)

på den ene siden

og

Kopinor

på vegne av

medlemmene i Den norske Forfatterforening, Den norske Forleggerforening, Fagpressen, Forbundet Frie Fotografer, Grafill - Norsk organisasjon for visuell kommunikasjon, Mediebedriftenes Landsforening, Musikkforleggerne, NOPA Norsk forening for komponister og tekstforfattere, Norges Fotografforbund, Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening, Norsk Journalistlag, Norsk Komponistforening, Norsk kritikerlag, Norsk Oversetterforening, Norsk Redaktørforening, Norsk Revyforfatterforening, Norsk Tidsskriftforening, Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere, Norske Billedkunstnere, Norske Dramatikeres Forbund, Norske Kunsthåndverkere, Ny Musikk's Komponistgruppe, samt utenlandske rettighetshaverorganisasjoner

på den andre siden.

[Avtaleteksten henviser til den tidligere åndsverkloven.](#)

Avtalens område

§ 1

Avtalen gjelder kopiering av beskyttet, utgitt materiale til bruk innenfor lisenstakers virksomhet i Norge. Avtalen vedrører ikke kopiering som er hjemlet i lov, herunder blant annet lov 12. mai 1961 om opphavsrett til åndsverk (åndsverkloven) kap. 2, særlig § 12 om eksemplarframstilling til privat bruk som ikke skjer i ervervsøyemed og § 22 om sitatretten, jf. § 28 annet punktum. Eventuelle abonnements-/lisensavtaler og kjøpsbetingelser lisenstaker er bundet av, går foran denne avtalen.

Kopiering som skjer etter avtale med opphavsmann og/eller utgiver eller representant for disse, herunder virksomhetens egne ansatte, omfattes ikke av avtalen.

Avtalen vedrører ikke kopiering for bruk av kopiene som bevismiddel for relevante faktiske omstendigheter, som en advokat tilknyttet virksomheten påberoper på vegne av sin klient.

Avtalen omfatter ikke kopiering av:

- audio- og audiovisuelle verk (lyd og levende bilder)
- datamaskinprogrammer
- dataspill, interaktive læringsverktøy o.l.
- originaleksemplar av billedkunst og fotografi o.l.

Avtalen omfatter ikke digital kopiering av dagspresse, men fotokopiering, utskrift og kopiering for bruk med videoprojektor o.l. er tillatt.

§ 2

På de vilkår som fremgår av denne avtalen får lisenstaker rett til kopiering av beskyttet, utgitt materiale fra norske og utenlandske publikasjoner hvis rettighetshavere Kopinor representerer, jf. lov av 12. mai 1961 nr. 2 (åndsverkloven) og lov av 9. januar 2009 nr. 2 (markedsføringsloven). Bestemmelsen etter første ledd medfører, i medhold av §§ 13b og 14, jf. § 36 (avtalelisens) i åndsverkloven, også tillatelse til å kopiere materiale skapt og utgitt av rettighetshavere som Kopinor ikke representerer.

Navngivelse av opphavsmann, endring m.m.

§ 3

Opphavsmannen skal navngis og verkets tittel og kilde angis slik som god skikk tilsier, jf. åndsverkloven § 3, § 43a tredje ledd og § 11. Beskyttet materiale kan ikke i medhold av denne avtalen endres, bearbeides eller oversettes e.l. og kan ikke benyttes på en krenkende måte (jf. åndsverkloven § 3).

Definisjoner

§ 4

Med **BESKYTTET** materiale menes i denne avtalen litterære, vitenskapelige og kunstneriske verk, jf. åndsverkloven § 1, fotografiske bilder, jf. åndsverkloven § 43a, og arbeider som er beskyttet etter åndsverkloven § 43 (kataloger mv.). Avtalen omfatter derved kopiering fra utgitt materiale i form av skrifter; tegninger og grafiske fremstillinger av kunstnerisk, vitenskapelig eller teknisk art; kart; avbildninger av maleri, skulptur og annen billedkunst, bygningskunst og gjenstander av kunsthåndverk og kunstindustri, så vel av forbildet som av selve verket; noter med og uten tekst; fotografiske verk og bilder, samt formular, tabeller, kataloger og lignende arbeider som sammenstiller et større antall opplysninger eller som for øvrig er vernet etter åndsverkloven § 43.

Vedtak og andre uttalelser som gjelder offentlig myndighetsutøvelse så som lover, rettsavgjørelser, administrative forskrifter og NOUer o.l. er uten vern etter åndsverkloven, jf. åndsverkloven § 9, og kan derfor kopieres uavhengig av denne avtale.

Med **UTGITT** materiale menes i denne avtalen eksemplar av beskyttet materiale som med henholdsvis opphavsmannens, fotografens eller katalogfrembringerens samtykke er brakt i handelen eller på annen måte spredt blant allmennheten, herunder tilgjengeliggjort på internett, jf. åndsverkloven § 8 annet ledd, samt offentliggjorte noter og dramatiske verk i skriftlig form eller inntatt i distribusjonsarkiv, og kopi, avskrift eller utskrift av slike eksemplar.

Med **KOPIERING** menes i denne avtalen fotokopiering og digital kopiering, herunder skanning, lagring og å ta utskrift. Videre innbefattes eksemplarfremstilling ved avtegning og avskrift.

Med **KOPI** menes i denne avtalen ethvert eksemplar som er fremstilt ved kopiering.

Med **KOPISIDE** menes en kopi i A4-format eller mindre, mens kopier i A3-format regnes som to kopisider osv. Hvis det går inn flere boksider, tidsskriftsider eller presseklipp på én A4-side, regnes hver kopierte bokside, hver tidsskriftside hhv. hvert klipp som én kopiside. Hvis en bokside, tidsskriftside eller et presseklipp med originalformat A4 eller mindre er forstørret opp, for eksempel av hensyn til personer med lesevansker, regnes fortsatt hver kopierte bokside, hver tidsskriftside hhv. hvert klipp som én kopiside. For digitalt materiale er en kopiside normalt lik en A4-side i standard utskriftsformat.

Med **PRESSEKLIPP** menes stoff fra periodiske publikasjoner, dog ikke fra vitenskapelig tidsskrift.

Hvordan kan kopier benyttes?

§ 5

Kopiering skal ikke erstatte, men være et supplement til, kjøp av utgitt materiale. Kopiering skal således bare skje når det ikke er rimelig eller naturlig å anskaffe materialet fra bokhandel, billedarkiv mv. eller direkte fra rettighetshaverne.

§ 6

Det kan kopieres til virksomhetens partnere, ansatte, medlemmer av virksomhetens utvalg, styrer og råd, eller andre med særlig tilknytning til virksomheten, til bruk innenfor lisenstakers virksomhet.

Kopier som fremstilles i medhold av denne avtalen kan gjøres tilgjengelig i virksomhetens interne, lukkede nettverk (intranett, arkiv m.m.), ved digital fremføring (projisering på skjerm/lerret, elektronisk tavle m.m.), på digitale bærere (CD mv.), e-post o.l.

§ 7

Det kan i medhold av denne avtalen kopieres for deltakere på enkeltstående seminarer, kurs o.l. som arrangeres av lisenstakeren. For regulær undervisnings- og kursvirksomhet må det inngås egne avtaler.

Det kan tas nødvendige kopier til utlevering til utenforstående (klient, kontraktspart, disiplinærmyndighet, offentlig organ o.l.) når dette skjer som ledd i saksbehandling og dessuten til andre nære, enkeltstående forbindelser.

§ 8

Kopier tatt i medhold av denne avtalen kan ikke brukes i profilering eller i markedsføring, verken som enkeltteksemplar eller ved salg eller distribusjon i samband med reklameopplegg.

§ 9

Avtalen gir ikke rett til kopiering som har preg av å være en forlagsmessig fremstilling.

Bruk av kopier i publikasjoner som fremstår som selvstendige produkter med eget navn, egen redaktør osv., vil alltid være forlagsmessig fremstilling. Bestemmelsen er likevel ikke til hinder for at beskyttet materiale kan kopieres inn i interne nyhetsbrev eller annet informasjonsmateriell som er beregnet på lisenstakers egne ansatte.

Fremstilling av eksemplar for publisering i trykt eller digital form (herunder på internett) eller for annen utdeling og tilgjengeliggjøring for publikum regnes alltid som forlagsmessig.

Systematisk oppbygging av verksdatabaser (lagring og indeksering av samme type verk, i et større antall) regnes også som forlagsmessig fremstilling.

§ 10

Avtalen gir rett til å kopiere samlinger av presseklipp (fotokopier og utskrifter av dagspresse, jf. § 1, 5. ledd) for bruk innenfor virksomheten, og til utsendelse av enkeltklipp og samlinger av slike til eksterne forbindelser når kopiene inneholder en omtale av lisenstakers virksomhet eller aktuelle spørsmål i tilknytning til virksomheten, når kopiene ikke brukes i markedsføringsøyemed og kopiene er gratis for mottaker.

§ 11

Avtalen hjemler ikke kopiering til bruk i etablerte kor, korps, orkestre o.l. ensembler. Slike ensembler er henvist til å inngå egne avtaler.

Kopieringens omfang

§ 12

Under hensyntagen til bestemmelsen i § 5 er kopieringens omfang i hvert enkelt tilfelle begrenset til 15 % av sidetallet fra en enkelt bok eller lignende publikasjon. Det kan likevel fra én og samme publikasjon tas kopi av en hel novelle eller et helt kapittel eller lignende avsnitt. (Vedr. noter, se § 15.)

§ 13

Fra periodisk publikasjon som aviser, ukeblad, kulturelle og faglige tidsskrifter kan det kopieres uten de begrensninger som er nevnt i § 12. Fra vitenskapelige tidsskrifter, dvs. tidsskrifter som omhandler forskning og forskningsresultater, er kopieringens omfang begrenset til to artikler fra et enkelt nummer til en enkelt person, og ikke mer enn 25 % av sidetallet.

Fra brosjyrer og andre publikasjoner bestemt for gratis distribusjon kan det kopieres uten omfangsbegrensninger.

§ 14

Fra materiale som er lovlig lagt ut på åpne internettsider kan det kopieres uten omfangsbegrensninger. Lisenstaker har ansvar for å påse at det ikke kopieres fra eksemplarer som er ulovlig lagt ut på internett.

§ 15

Fra enkeltnoter (et noteblad e.l. publikasjon av enkeltstående musikkverk) og fra notesamlinger (samling av enkeltnoter) er kopieringen begrenset til 15 % av sidetallet, men maksimum 10 sider av hver enkelt publikasjon. Se for øvrig § 11.

§ 16

Volumbegrensningene i henhold til bestemmelsene i §§ 12-15 gjelder ikke ved kopiering som er nødvendig i forbindelse med advokatbistand til klienter i form av saksbehandling og prosedyre for domstol, påtalemyndighet eller offentlige forvaltningsorganer eller for andre offentlige eller private organer som forestår behandling av tvister.

§ 17

Kopinor plikter etter beste evne å medvirke til at det gis tillatelse fra opphavsmann og utgiver til kopiering av beskyttet materiale ut over det som er tillatt etter denne avtalen.

Lisenstakers informasjonsplikt

§ 18

Lisenstaker forplikter seg til å sørge for at ansatte og andre som har rett til å kopiere eller bruke kopier etter denne avtalen, er orientert om bestemmelsene i avtalen.

Vederlag

§ 19

For kopiering og bruk etter denne avtalen betaler lisenstaker et årlig vederlag på kr 336,82 i grunnbeløp, i tillegg til kr 146,29 per ansatt per år.

(Beløpene gjelder 2018 og justeres årlig etter konsumprisindeksen, se § 20.)

§ 20

Vederlaget justeres av Kopinor årlig per 31. desember i henhold til endringer i Statistisk Sentralbyrås konsumprisindeks eller annen konsumprisindeks som måtte erstatte denne. Justeringen foretas på grunnlag av endring i konsumprisindeksen fra 15. oktober f.å. til 15. oktober inneværende år og tilsvarende for de kommende år.

§ 21

Vederlag betales for ett kalenderår av gangen. Kopinor fakturerer lisenstaker første gang ved avtalens inngåelse basert på antall ansatte lisenstaker oppgir ved avtaleinngåelsen. Deretter forfaller vederlaget til betaling årlig tidligst per 1. juni. Lisenstaker aksepterer at Kopinor innhenter oppdaterte ansattetall fra Enhetsregisteret årlig per 1. mai og fakturerer i henhold til disse. Dersom lisenstaker er et kontorfellesskap avklares ansattetall særskilt. Kopinor sender faktura med 30 dagers betalingsfrist.

Reforhandling av avtale

§ 22

Lisenstaker aksepterer at Advokatforeningen på lisenstakers vegne kan reforhandle avtalen, herunder vederlaget, med virkning for nye avtaleperioder og at reforhandlet avtale erstatter lisenstakers gjeldende avtale med mindre lisenstaker sier opp avtalen. Vederlaget kan tidligst reforhandles med virkning for 2020, og deretter hvert tredje år.

Videreføring på reforhandlede vilkår forutsetter at lisenstaker er varslet skriftlig (per post eller e-post) om videreføring og gitt en frist på minimum 3 - tre - måneder til å si opp avtalen med virkning for ny avtaleperiode. Tremånedersfristen løper fra utløpet av den måneden varselet er gitt. Dersom Advokatforeningen og Kopinor ikke blir enige om en reforhandlet avtale, vil lisenstaker motta skriftlig varsel om forhandlingsbruddet og om at denne avtalen utløper ved nærmeste kalenderårs slutt.

Statistisk undersøkelse

§ 23

Kopinor har rett til å foreta undersøkelse av lisenstakers kopiering som grunnlag for å beregne hvor stort det vederlagspliktige kopieringsvolum hos advokatvirksomhetene er. En undersøkelse skal også kunne gi et rimelig grunnlag for fordeling av midler mellom de rettighetshavere som Kopinor representerer.

§ 24

En eventuell undersøkelse skal foretas ved hjelp av et uavhengig statistisk byrå. Kopinor dekker utgiftene til bruk av uavhengig statistisk byrå. Lisenstaker plikter å medvirke til slik undersøkelse.

§ 25

Kopinor plikter å påse at opplysninger om lisenstakers lovlige kopiering behandles fortrolig. Opplysningene kan imidlertid gis videre i anonymisert form som grunnlag for betaling eller fordeling av kopivederlag.

Mislighold og erstatning

§ 26

Ved mislighold av avtalen gjelder en frist for retting på 30 dager fra skriftlig varsel er mottatt.

§ 27

Dersom en part vesentlig misligholder avtalen og forholdet ikke rettes etter § 26, kan den annen part heve avtalen med umiddelbar virkning. Heving skal erklæres skriftlig med angivelse av hevingsgrunn. Erstatning for mislighold kan kreves uavhengig av om avtalen heves.

§ 28

Rettighetshaverne har ved denne avtalen ikke fraskrevet seg adgangen til selv å kreve erstatning og reise søksmål mot lisenstakeren i anledning av kopiering som ikke er tillatt ved denne avtalen. Har lisenstaker innfridd Kopinors krav, plikter Kopinor å innfri rettighetshavernes krav for samme utnyttelse.

§ 29

Ved heving eller oppsigelse av denne avtalen er lisenstaker forpliktet til å opphøre med all kopiering av beskyttet materiale som ikke er tillatt i medhold av lov eller særskilt avtale med rettighetshavere, fra oppsigelsesfristens utløp eller hevingstidspunktet.

Kopier som er tatt i medhold av avtalen kan etter avtalens opphør kun bevares for arkivering og eventuelt videre saksbehandling, og ikke aktivt gjenbrukes.

Advokatforeningen og Kopinor kan avtale at så lenge forhandlinger om ny avtale pågår, kan lisenstaker fortsette å kopiere på nærmere bestemte vilkår.

Andre bestemmelser

§ 30

Kopinor er forpliktet til å dekke eventuelle krav om vederlag eller erstatning som lisenstaker måtte motta fra norske og utenlandske rettighetshavere for så vidt kravene gjelder kopiering som er betalt for og utført i overensstemmelse med denne avtalens bestemmelser, jf. for øvrig åndsverkloven § 37. Lisenstaker er ikke forpliktet til å dekke slike krav, og Kopinor skal holde lisenstaker skadesløs for krav om kostnader som denne måtte bli påført i forbindelse med et slikt krav.

Dersom krav mottas, skal lisenstaker avvise kravet og henvise til Kopinor. Krav skal ikke innfris uten etter samråd med Kopinor. Ved tvist om kravet har Kopinor rett til å intervenere.

§ 31

Partene har rett til å offentliggjøre denne avtalen.

§ 32

Dersom det i avtaleperioden vedtas nye fravikelig lovbestemmelser som vedrører reglene for kopiering av beskyttet materiale, skal disse gjelde så langt de er forenlig med denne avtalen.

Twisteløsning

§ 33

Twist mellom partene om avtalens forståelse eller om krav som springer ut av avtalen, skal søkes løst ved forhandlinger. Avtalen skal fortolkes i samsvar med norsk rett. Partene vedtar Oslo som rette verneting for alle tvister som har grunnlag i denne avtalen, jf. tvisteloven § 4-6.

Avtalens varighet

§ 34

Avtalen omfatter kopiering i inneværende kalenderår. Avtalen løper videre for ett år av gangen, med mindre avtalen sies opp innen 3 - tre - måneder før kalenderårets slutt.